

Naslovnica > Istaknute teme > Borba protiv korupcije > Institucionalni okvir u području borbe protiv korupcije > Tijela koja djeluju u posebnim područjima prevencije korupcije – Prevencija >

Tijela koja djeluju u posebnim područjima prevencije korupcije - Prevencija

Povjerenik za informiranje

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa

Pučki pravobranitelj

Državni ured za reviziju

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave

Državno izborno povjerenstvo

Poduzimanjem sustavnih napora u području prevencije korupcije, preventivna tijela djeluju na jačanju integriteta, transparentnosti, učinkovitosti i odgovornosti u radu državnih tijela i institucija te osoba na javnim funkcijama, nastojeći tako korupciju učiniti najrizičnijim izborom.

Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN, br. 25/13, 85/15) utemeljena je institucija Povjerenika za informiranje kao neovisnog tijela koje štiti, prati i promiče Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija. Osnovni zadaci Povjerenika za informiranje odnose se na provedbu drugostupanjskog postupka u predmetima prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, inspekcijski nadzor, nadzor nad provedbom zakona, uspostavljanje međunarodne suradnje i suradnje s tijelima Europske unije te domaće stručne suradnje i suradnje s tijelima javne vlasti, informiranje javnosti i promicanje prava na pristup informacijama, predlaganje mjera i programa za usavršavanje u području prava na pristup informacijama

Također, vrlo bitna je uloga Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, stalnog, neovisnog i samostalnog državnog tijela koje obavlja poslove iz djelokruga rada i nadležnosti određenih Zakonom o sprječavanju sukoba interesa (NN, br. 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13). Sukob interesa sam po sebi nije korupcija, ali predstavlja rizičnu situaciju koja može do nje dovesti. Spomenutim Zakonom uređeno sprječavanje sukoba interesa između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti, utvrđeni su obveznici postupanja prema odredbama ovog Zakona, obveze dužnosnika o podnošenju izvješća o imovinskom stanju, uređen je postupak provjere podataka iz podnesenih izvješća o imovinskom stanju dužnosnika, trajanje obveza i brojna ograničenja u poslovanjima dužnosnika nakon prestanka obavljanja javne dužnosti, zatim izbor, sastav i nadležnost Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa te uređen postupak pred Povjerenstvom i Zakonom predviđene sankcije koje Povjerenstvo može izreći u slučajevima povrede odredbi ovog Zakona.

Rizici na području javne nabave u nadležnosti su Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave koja odlučuje o zakonitosti postupaka, radnji, propuštanja radnji i odluka kao pojedinačnih akata donesenih u navedenim postupcima. U nadležnosti ovog tijela je i odlučivanje o drugim zahtjevima koje su u postupku pravne zaštite ovlaštene postaviti stranke postupka, te podnošenje optužnih prijedloga za prekršaje propisane Zakonom o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (NN, br. 18/13, 127/13, 74/14).

Isto tako, važno je naglasiti preventivnu ulogu Državnog ureda za reviziju u pregledavanju financijskih izvještaja i poslovanja, poboljšanju zakonitosti, učinkovitosti i djelotvornosti subjekata koji upravljaju javnom imovinom, s ciljem jačanja odgovornosti svih sudionika u procesu prikupljanja, trošenja i upravljanja proračunskim, izvanproračunskim i drugim javnim sredstvima, kao i ulogu Državnog izbornog povjerenstva koje obavlja poslove propisane zakonima koji uređuju izbor zastupnika u Hrvatski sabor, izbor predsjednika Republike Hrvatske, izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba, izbor članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te provedbu državnoga, lokalnog i savjetodavnog referenduma. Povjerenstvo, također, vodi računa o godišnjem financijskom poslovanju i prati godišnje financijske izvještaje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača.

Dana 8. veljače 2019. donesen je Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti kojim su objedinjeni svi pravni standardi za zaštitu prijavitelja nepravilnosti tj. „zviždača“ u jedan poseban zakon (lex specialis). Zakonom se formira sustav koji omogućuje potencijalnim prijaviteljima učinkovito prijavljivanje nepravilnosti i adekvatnu zaštitu njihovog integriteta, a s ciljem podizanja javne svijesti među zaposlenicima i građanima o potrebi prijavljivanja nezakonitog i koruptivnog ponašanja te općenito povećanja odgovornosti i transparentnosti rada javnog i privatnog sektora. Sukladno novom Zakonu, Pučki pravobranitelj je određen kao vanjsko tijelo za prijavu nepravilnosti čime je dodatno proširen krug institucija koje djeluju u području prevencije korupcije.

Također, u borbi protiv korupcije bitno je inzistirati na snažnijoj afirmaciji uloge građana, civilnog društva i medija kao nezamjenjivih partnera tijelima javne vlasti u beskompromisnoj borbi protiv korupcije te nadzoru njezine učinkovitosti. Uključivanje građana, medija i civilnog društva u detekciju i praćenje koruptivnih rizika javnih politika, kao pogled „izvana“, pomaže tijelima javne vlasti da rade odgovornije, transparentnije te na odgovarajući način utječu na smanjenje mogućnosti korupcije. Otvaranje institucija spram građana, medija i civilnog društva ima trojaku ulogu – podizanje svijesti o suzbijanju korupcije, sudjelovanje u formiranju antikoruptivnih mjera te praćenje njihove provedbe.